

Súd: Okresný súd Bratislava III
Spisová značka: 6C/78/2003
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1303899521
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivana Fekete
ECLI: ECLI:SK:OSBA3:2015:1303899521.14

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava III v Bratislave, v konaní pred sudkyňou Mgr. Ivanou Fekete v právnej veci navrhovateľky: P. M., bytom F. H.. Č.. XX, P., zastúpená advokátom JUDr. Jurajom Almášim, Nerudova ul. č. 8/A, Bratislava, proti odporcovi: Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR, Stromová ul. č. 1, Bratislava, o náhradu škody na zdraví, takto

rozhodol:

Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľke sumu 3.634,73 euro v lehote 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

Súd návrh v časti sumy 547,71 euro z a m i e t a.

Súd o náhrade trov konania rozhodne samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom na začatie konania podaným na súd dňa 19.05.2003 a doplneným dňa 17.03.2006 a 22.03.2007, sa v tom čase maloletá navrhovateľka, v zastúpení zákonných zástupcov, domáhala pôvodne voči odporcom v 1/ rade: Ministerstvo školstva SR a v 2/ rade: ZŠ v Poltári, Ul. Slobody č. 2, mimoriadneho zvýšenia náhrady za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia podľa § 7 ods. 3 vyhl. č. 32/1965 Zb. v platnom znení, spolu vo výške 4.155.000 Sk (137.920,73 Eur) predstavujúcu 50 násobné zvýšenie základného odškodnenia stanoveného znaleckými posudkami MUDr. Jána Bábika, v posudku o bolestnom z 08.12.1998 a z 03.02.2003, MUDr. Igor Miček v posudku o bolestnom a SSU z 08.11.1998 a PhDr. Katarína Haidová v znaleckom psychologickom posudku z 22.04.2003, za bolesť počtom 670 bodov a sťaženie spoločenského uplatnenia počtom 2.100 bodov, v dôsledku úrazu, ktorý navrhovateľka utrpela dňa 01.04.1998 ako maloletá, žiačka 3.B triedy Základnej školy na ul. Slobody v Poltári, na hodine výtvarnej výchovy - konkrétne popáleniny II. a III. stupňa na dolných končatinách.

V prejednávanej veci bolo vykonané dokazovanie, na základe ktorého vo veci rozhodol Okresný súd Bratislava III rozsudkom z 23.03.2007, č.k. 6C/78/2003-103, ktorým žalobný návrh proti odporcovi v 1/ rade zamietol v celom rozsahu a odporcovi v 2/ rade uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľke z titulu bolestného sumu 2.700 Sk a z titulu náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sumu 150.000 Sk a vo zvyšku žalobu proti odporcovi v 2/ rade zamietol.

Na základe odvolania navrhovateľky Krajský súd v Bratislave, ako súd odvolací, rozsudkom zo dňa 12.06.2008, č. k. 6Co/283/07-159 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil v časti, v ktorej bola žalovanej v 2/ rade uložená povinnosť zaplatiť žalobkyni spolu 152.700 Sk (bolestného a SSU) tak, že žalobu voči žalovanej v 2/ rade zamietol a v časti, v ktorej bola žaloba zamietnutá voči odporcovi v 1/ rade a ohľadom trov konania odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec v tomto rozsahu vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Odvolací súd dospel k záveru, že pasívne vecne legitimovaným

subjektom v spore je odporca v 1/ rade a u odporcu v 2/ rade pasívna vecná legitímácia chýba. Týmto rozsudkom odvolacieho súdu bola žaloba proti Základnej škole v Poltári (pôvodný odporca v 2/ rade) právoplatne zamietnutá v celom rozsahu a jediným účastníkom na strane odporcu ostalo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR, Stromová ul. č. 1, Bratislava (predtým Ministerstvo školstva SR).

Ďalším, v poradí druhým rozsudkom zo dňa 09.03.2010 č.k. 6C/78/2003-263, súd prvého stupňa rozhodol o povinnosti odporcu zaplatiť navrhovateľke celkovú sumu 29.376,61 eur (752.700,- Sk). Uvedená suma predstavovala zvýšené odškodnenia podľa § 7 ods. 3 cit. vyhlášky bolestného za 90 bodov (posudok MUDr. Babíka z 03.02.2003) na 50-násobok základného ohodnotenia a sťaženie spoločenského uplatnenia v hodnote 1000 bodov (posudok PhDr. Haidovej), zvýšené na 25-násobok základného ohodnotenia, vychádzajúc z hodnoty 30,- Sk za 1 bod, podľa v tom čase platnej vyhlášky č. 32/1965 Zb.. Vo zvyšku súd žalobu v dôsledku premlčania zamietol (v časti bolestného v rozsahu 580 bodov a v časti náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v rozsahu 1.100) a o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu.

Uznesením z 25.08.2011, č. k. 6Co/203/2010- 305, Krajský súd v Bratislave, na základe odvolania navrhovateľky aj odporcu, uvedený rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Odvolací súd sa nestotožnil so záverom súdu prvého stupňa, že predmetný nárok je sčasti premlčaný a považoval za predčasný záver súdu prvého stupňa, že tu sú podmienky pre mimoriadne zvýšenie náhrady bolesti a za sťaženie spoločenského uplatnenia v zmysle § 7 ods. 3 vyhl. č. 32/1965 Zb. a pre posúdenie predpokladov na mimoriadne zvýšenie odškodnenia nariadil prvostupňovému súdu v tomto smere doplniť dokazovanie potrebnom v rozsahu.

Okresný súd Bratislava III. potom v poradí tretím rozsudkom z 19.02.2013, č.k. 6C 78/2003- 388 v spojení s doplňujúcim rozsudkom z 11.12.2013, č. k. 6C 78/2003-416, rozhodol vo veci tak, že uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľke sumu 6.672 eur, predstavujúcu odškodnenie za bolesť podľa § 7 ods. 3 vyhl. č. 32/1965 Zb. v rozsahu 10-násobku základného bodového ohodnotenia 670 bodov (670 b x 30,- Sk = 20.100,- Sk x 10 násobok = 201.000,- Sk, tj. 6.672 eur) a vo zvyšku žalobu zamietol, pričom žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania. Výrok rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým bola odporcovi uložená povinnosť zaplatiť navrhovateľke bolestné 6.672 eur, nebol napadnutý odvolaním a nadobudol dňa 13.04.2013 právoplatnosť.

Proti zamietajúcej časti uvedeného rozsudku v podala odvolanie navrhovateľka, na základe ktorého odvolací súd, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania rozhodol rozsudkom z 3.11.2014, č. k. 6Co 142/2014-431, ktorým potvrdil prvostupňové rozhodnutie v zamietajúcej časti o náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume prevyšujúcej 4.182,44 euro a v zamietajúcej časti o zaplatenie bolestného v sume prevyšujúcej 6.672 euro a podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. zrušil prvostupňové rozhodnutie v zamietajúcej časti o náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume do výšky 4.182,44 euro, v ktorej vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

V odôvodnení svojho rozhodnutia odvolací súd zaujal právny názor, stotožňujúc sa so súdom prvého stupňa, že v konaní neboli preukázané podmienky pre mimoriadne zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v zmysle § 7 ods. 3 vyhl. č. 32/1965 Zb., keď samotná navrhovateľka v konaní a ani v odvolaní netvrdila žiadne také skutočnosti, z ktorých by vyplývalo, že jej možnosti sú v dôsledku predmetného úrazu tak mimoriadne a výrazne obmedzené v porovnaní so stavom pred úrazom, že je nevyhnutné bodové ohodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia mimoriadne zvýšiť podľa cit. ustanovenia. Uviedol, že v podstate jediným trvalým preukázaným následkom predmetného úrazu sú jazvy na tele žalobkyne, ktoré ju však v bežnom živote neobmedzujú natoľko, aby bolo možné urobiť záver, že tu ide o prípad hodný osobitného zreteľa, poukazujúc tiež na závery uvedené v zrušujúcom uznesení odvolacieho súdu z 25.08.2011, č. k. 6Co/203/2010-305. Zároveň však konštatoval, že prvostupňový súd zamietol žalobu v časti náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v celom rozsahu bez toho, aby navrhovateľke priznal túto náhradu vo výške vychádzajúcej zo základného počtu bodov podľa § 6 ods. 1 vyhl. č. 32/1965 Zb. a súd prvého stupňa ani nezisťoval, či tu nie sú podmienky pre zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia až na dvojnásobok v zmysle § 6 ods. 2 vyhl. č. 32/1965 Zb.. Poukázal na to, že z obsahu spisu nevyplýva, že by odporca už navrhovateľke zaplatil náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v rozsahu základného počtu bodov podľa § 6 ods. 1 prípadne ods. 2 vyhl. č. 32/1965 Zb..

V súvislosti s potvrdením odvolaním napadnutej zamietajúcej časti výroku prvostupňového rozsudku o mimoriadne zvýšenie odškodnenia bolesti nad rámec priznaných 6.672 euro sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil so závermi súdu prvého stupňa a konštatoval správnosť jeho postupu, ktorý bol v súlade so skutkovými zisteniami, z ktorých prvostupňový súd vyvodil správny záver, že žaloba je iba čiastočne dôvodná, nakoľko doplneným dokazovaním výsluchmi ošetrovujúcich lekárov navrhovateľky súd zistil, že nešlo o výnimočný prípad oproti iným detským pacientom, nakoľko ošetrojúci lekári si vo väčšine na ňu nespomínajú, avšak zároveň súd zohľadnil okolnosť, že k zraneniu došlo v detskom veku navrhovateľky, s čím vyhláška pre základné odškodnenie nepočíta, z ktorého dôvodu súd prihliadol, na rozdiel od dospelých pacientov, na potrebu viacerých následných bolestivých operácií z dôvodu rastu, zložitejšiu situáciu detského pacienta oproti dospelému z dôvodu odlúčenosti od rodičov a napokon aj na to, že pre prípad inej lokalizácie zranenia možno dôvodne predpokladať, že by intenzita infekcie bola miernejšia a teda i proces hojenia rýchlejší a menej náročný a bolestivý. Tým, že navrhovateľka v musela v dôsledku úrazu v detskom veku podrobiť viacerým bolestivým operáciám a vytrpela značnú bolesť, boli dané podmienky pre mimoriadne zvýšenie bolestného v zmysle § 7 ods. 3 vyhl. č. 32/1965Z.z., na 10 - násobok sumy zodpovedajúcej základnému bodovému ohodnoteniu, teda na sumu 6.672 eur (670 bodov x 30 Sk = 20 100 Sk x 10 = 201 000 Sk = 6 672 eur), ktoré zhodne aj odvolací súd považoval za primerané povahe následkov.

V intenciách uvedeného potom uložil vo všeobecnosti odvolací súd, súdu prvého stupňa v ďalšom konaní posúdiť, či má navrhovateľka nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia iba vo výške základného bodového ohodnotenia podľa § 6 ods. 1 vyhl. č. 32/1965 Zb., tzn. vo výške 2 091,22 eur, alebo či sú v jej prípade podmienky pre postup podľa § 6 ods. 2 cit. vyhlášky, tzn. či treba sumu zodpovedajúcu základnému počtu bodov (sumu 2 091,22 eur) primerane zvýšiť maximálne na dvojnásobok základného bodového ohodnotenia, teda do výšky 4.182,44 eur, príp. zohľadniť z tohto titulu už vyplatenú čiastku, pričom odvolací súd nenariadil doplnenie dokazovania vykonaním ďalších dôkazov (§ 213 ods. 4 až 7 O.s.p.). Zároveň odvolací súd uložil súdu prvého stupňa opätovne rozhodnúť o trovách prvostupňového a odvolacieho konania a to podľa § 142 ods. 3 O.s.p., pretože rozhodnutie o výške plnenia závisí od znaleckého posudku, resp. od úvahy súdu.

Predmetom sporu tak po predchádzajúcich rozhodnutiach zostal nárok na navrhovateľky na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v rozsahu maximálneho zvýšenia jeho základného bodového ohodnotenia na dvojnásobok podľa § 6 ods. 1,2 vyhl. č. 32/1965 Zb., v peňažnom vyjadrení 4.182,44 eur (2 100 bodov x 30 Sk = 63 000 Sk/2.091,22 eur x 2).

Súd prvého stupňa viazaný uvedeným právnym názorom odvolacieho súdu (§ 226 O.s.p.), doplnil dokazovanie v zmysle záverov odvolacieho súdu predložením dokladu o už vyplatených sumách a opätovným výsluchom svedka otca navrhovateľky - L. M., k otázke obmedzenia navrhovateľky dôsledkom utrpeného úrazu pre jej ďalšie predpokladané uplatnenie v živote a vychádzajúc aj z doposiaľ vykonaného dokazovania a zistení súdu, rozhodných pre posúdenie nároku na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia navrhovateľky v rozsahu dvojnásobného zvýšenia základného bodového ohodnotenia, opätovne posúdil žalovaný nárok v uvedenom rozsahu.

V danom štádiu konania mal súd za nesporné, že navrhovateľka dňa 01.04.1998, v tom čase maloletá žiačka tretej triedy Základnej školy v Poltári, na hodine výtvarnej výchovy popáleniny dolných končatín II. a III. stupňa, na 3 % povrchu tela (pravé stehno v blízkosti genitálií), keď sa pri varení veľkonočných vajíčok prevrhol hrniec s vriacou vodou, ktorá maloletú navrhovateľku (a ďalšie dve deti) obarila. Vzhľadom na jej nízky vek išlo o vážne poranenia, došlo k sekundárnej infekcii, hypertrofii jazvy. V súvislosti s touto udalosťou Okresný súd v Lučenci rozsudkom z 31.01.2002, č.k. 2T/35/00 uznal učiteľku základnej školy U.. U. X. vinnou z trestného činu ublíženia na zdraví a bol jej uložený peňažný trest 5000 Sk.

V rámci uvedeného trestného konania bolo okrem iného vykonané znalecké dokazovanie za účelom ohodnotenia náhrady sťaženie spoločenského uplatnenia (SSU) a to znalcom z odboru súdne lekárstvo MUDr. Igorom Mičkom, ktorý v posudku z 08.11.1998 ohodnotil poranenia navrhovateľky následkom uvedeného úrazu - „rozsiahle plošné jazvy po popálenine v rozsahu 554 cm²“ (pol. 430b.) 300 bodmi a „keloidnú jazvu po popálenine II. stupňa v rozsahu 210 cm²“ (pol. 431c.) 250 bodmi, tzn. spolu 550 bodov a z dôvodu, že ide o dieťa ženského pohlavia a jazvy môžu obmedziť voľbu povolania, znalec odporučil zvýšiť ohodnotenie SSU na 1 100 bodov.

Znalkyňa v odbore klinickej psychológie, PhDr. Katarína Haidová, v znaleckom posudku z 22.04.2003 ohodnotila mieru sťaženia spoločenského uplatnenia (SSU) navrhovateľky pre duševné poruchy, ktoré sa prejavili u maloletej v dôsledku úrazu - „vážne duševné poruchy po iných ťažkých poraneniach okrem poranenia hlavy“ (pol. 252) 400 bodmi (z možných 600 b) a „vážne duševné poruchy vzniknuté pôsobením otrasných zážitkov alebo iných nepriamych psychologických činiteľov a tiesnivých situácií“ (pol. 253) 600 bodmi (z možných 1000 b), tzn. spolu 1000 bodmi. Pri hodnotení následkov úrazu pri maloletom dieťati, akým v čase úrazu bola navrhovateľka a ich vplyvu na jej ďalší život, vyjadrenom uvedeným počtom bodov SSU podľa vyhl. č. 32/1965 Zb., znalkyňa zohľadnila, že sa maloletá v dôsledku svojich poranení dostala do stavu, ktorý ovplyvnil a zmenil jej doterajší duševný život, nakoľko úraz bol sprevádzaný bolesťami, zanechal jej kozmetický efekt, pre ktorý sa rozvinuli komplexy menej cennosti, neistota v spoločenskom živote, obmedzila s jej spontaneita, zmenil sa pohľad na interpersonálne skutočnosti, objavila sa nedôvera v ľudí a očakávania devalvácie a výsmechu, s tým, že neurotizácia je zmierňovaná dôslednou starostlivosťou rodičov, dobrým citovým zázemím, poskytovaním maximálnej opory, vzoru vlastného spôsobu života a vedením k sebaapresadzovaniu sa. Uvedené následky súviseli s negatívnymi skúsenosťami navrhovateľky, ktorá bola dlhodobo odsudzovaná, že si traumou, úraz spôsobila sama, sklamali ju reakcie niektorých dospelých, cítila sa bezradná, bezmocná čo ju trápilo, v medziľudských vzťahoch sa stala nedôverčivou, plachou. Taktiež má potrebu kontrolovať a predvídať záťaž na pravú nohu, ktorú prežíva ako hadicapovanú, čím je obmedzený aj voľný, spontánny pohyb, prirodzený v detskom veku. Znalkyňa posudzovala aj obmedzenia súvisiace s aktivitami dievčat v danom veku - formovať si feminínnosť, obliekať sa, zdôrazňovať svoj zovňajšok, pričom navrhovateľka naopak pociťuje komplexy menejcennosti, očakáva devalvujúce reakcie, výsmech. Napokon znalkyňa zahrnula do hodnotenia aj obmedzenia bežných detských aktivít pre bolesti bezprostredne po úraze a z dôvodu dodržiavania presných lekárskejších inštrukcií. Ďalej znalkyňa konštatovala, že reakcia na samotný úraz sa spája s posttraumatickou stresovou poruchou (viaže sa na psychotraumu), keď okolnosti vlastného úrazu navrhovateľka ako dieťa intenzívne prežívala, bola hospitalizovaná ďaleko od domu, pravidelne musela dochádzať na vzdialené ambulantné kontroly, ťažko tolerovala dočasné vylúčenie z bežného detského života, pričom ďalšie hospitalizácie môže navrhovateľka očakávať aj v budúcnosti a to v súvislosti s kozmetickou korekciou jaziev. Tiež uviedla, že perspektívne môže dôjsť k zmenám aj v prežívaní telesného handicapu v súvislosti s partnerským vzťahom (v čase úrazu, resp. hodnotenia SSU navrhovateľka bola dieťa a o partnerskom vzťahu neuvažovala), pričom dospelosť môže priniesť iné obmedzenia, rovnako sú neisté obmedzenia profesionálnej perspektívy (profesia kde sa vyžaduje perfektný vzhľad) a potrebu ďalších chirurgických úprav jaziev. Znalkyňa pre hodnotenie duševných poškodení zdravia nevyužila plný počet bodov možný pri položke 252 (600b) a rovnako položke 253 nehodnotila plným počtom 1000 b ale počtom 600 bodov, nakoľko následky úrazu spôsobili iba čiastočné zmeny duševného života navrhovateľky, a nelimitovali u nej všetky oblasti života.

K uvedenému posudku predložila odborné vyjadrenie MUDr. Judita Krampolová, odb. psychiater NsP Dunajská Streda, v ktorom sa v plnom rozsahu stotožnila so uvedeným hodnotením PhDr. Haidovej, poúrazových následkov na psychiku v tom čase maloletej navrhovateľky a aj ich vplyv na jej ďalší život, ktoré zodpovedá bodovému hodnoteniu podľa položiek 252 a 253.

Z predložených lekárskejších správ a potvrdení bolo preukázané, že navrhovateľka v súvislosti s úrazom bola opakovane hospitalizovaná pre rekonštrukčné operácie jaziev pravého stehna (6.-10.04.1998, 29.04.1998, 14.-17.1998, 18.8.-24.08.2001, 05.08.-12.08.2002, 08.12.-12.12.2003, 12.-14.12.2006, od 3/2007 liečba laserom) a absolvovala mnohopočetné kontroly a vyšetrenia.

MUDr. Ján Bábik, CSc., prednosta Kliniky popálením a rekonštrukčnej chirurgie, Košice-Šaca, v lekárskejších správach (15.05.2009 a 11.01.2010) konštatoval, pretrvávajúce trvalé následky uvedeného úrazu vo forme jaziev, ktoré vyžadujú opakovanú chirurgickú liečbu (brúsenie a abrasia jazvy), vzhľadom k rastu objemu stehna a pretrvávajúceho nedostatku kože. Taktiež konštatoval, že dovtedajšie operačné výkony nesúviseli s kozmetickým efektom, pretrvávajúca jazva pravého stehna s poruchou pigmentácie a jedná sa o stav trvalý. MUDr. Bábik v rámci výpovede pred súdom (9.10.2012) tiež konštatoval, že u navrhovateľky možno považovať stav za stabilizovaný teoreticky až po ukončení rastu (cca 22r.). Liečbu a operačné zákroky, ktoré musela po úraze navrhovateľka podstúpiť boli nevyhnutné tak z medicínskeho (zdravotného) hľadiska (skracovanie jaziev, zhoršená hojivosť v detskom veku, nedostatočná flexia kolena, infekcia), ako aj z hľadiska estetického, nakoľko navrhovateľke ako žene postupom času spôsobovali následky úrazu rôzne psychické problémy.

Navrhovateľka vypočutá v rámci konania (2009) uviedla, že práve z dôvodu úrazu študuje v Košiciach, pretože jej robí problém zdržiavať sa v rodnom kraji kvôli negatívnym spomienkam, kde jej okolie rozoberalo úraz, nepomohli jej, práve naopak a pre tieto nepríjemné spomienky a skúsenosti, zvieratá nadobudli v jej živote väčší význam (nikdy ju nesklamali) a rodný kraj (Poltár) navštevuje len kvôli rodičom. Vždy sa v detstve kvôli následkom úrazu cítila horšie, navyše, že si ho nezavinila a ani jej rodičia, čo okolie, najmä učítelia, vnímalo naopak a zazlievali jej, že zažalovala (resp. v tom čase jej rodičia) školu a učiteľku, dávali jej to pocítiť. Medzi deťmi s rovnakými problémami, počas tábora organizovaného popáleninovým centrom (2003) sa cítila lepšie, avšak v bežnom živote je to horšie. Uviedla, že chcela študovať medicínu, ale práve pre uvedené zlé spomienky sa rozhodla pre veterinárne lekárstvo. Tiež uvažovala, že by rada pôsobila v armáde (chcela byť vojačkou), čo je však vylúčené zo zdravotného hľadiska. Ako dieťa sa pred úrazom venovala futbalu, volejbalu, karate, bola športovo ladená, aktívna a všetky športy zanechala ani nie tak, na základe zákazu lekárov, ale práve z obavy úrazu, pretože sa jednoducho bojí možného zranenia, nakoľko pri športe je „bojovníčka“. Doposiaľ pociťuje strach pri práci s vriacou vodou, má obavy z varenia a v tej súvislosti do budúca aj so starostlivosťou o domácnosť, deti....Navrhovateľka v súvislosti s intímnymi stránkami života uviedla, že ako žena má ostych nadviazať vážnu známosť, čo pociťuje z hľadiska jej veku ako výrazné obmedzenie a taktiež je značne obmedzená pri obliekaní, lebo sa hanbí za stopy úrazu (veľkú jazvu na stehne). Vzhľadom k týmto estetickým a aj zdravotným dôvodom (brúsenie kože, znížená pigmentácia a elasticita kože), bude musieť podstúpiť ďalšie operačné zákroky. Počas štúdia na vysokej škole bývala na internáte s ďalšími dvoma študentkami, snažila sa následky úrazu (jazvy) utajiť, vedela o nich iba jedna kamarátka, s ktorou chodila aj na strednú školu, inak žila bežným študentským životom, iné výrazné obmedzenia nepociťovala, navštevuje spoločenské akcie, rekreačne hrá volejbal, ale má stále zvýšené obavy pre možným úrazom a pobytom v nemocnici.

Svedok L. M. - otec navrhovateľky, vo výpovedi pred odvolacím súdom (29.05.2008) ako aj pred súdom prvého stupňa (17.02.2015) uviedol, že navrhovateľka musí chodiť pravidelne na kliniku popálenín, kde jej priebežne odstraňujú jazvu po popálení na pravom stehne a minimálne 2 x do roka na kontroly. V čase pred úrazom, od útleho detstva bola fyzicky zdatná, aktívna, mala veľa športových aktivít, rada hrávala najmä kolektívne loptové hry a po úraze tieto aktivity musela úplne vylúčiť a neskôr obmedziť, veľa plávala, ale musela sa vyhýbať kontaktným športom. Pred úrazom bola ako dieťa komunikatívna, bezprostredná, v detskom kolektíve obľúbená, avšak po úraze musela znášať rôzne posmešky (prezývka „popálenica“) a negatívne ľudské reakcie z okolia a táto jej prirodzená povaha sa zmenila a naopak, dodnes má rôzne traumy z tohto obdobia, je k ľuďom nedôverčivá. Taktiež sa hanbí ukázať v plavkách, nosiť krátke nohavice, sukne. Ako dieťa mala sen sa venovať športovaniu, tancu, čo po úraze čiastočne z dôvodov zdravotných obmedzení a tiež z psychických, bolo vylúčené. Otec navrhovateľky ďalej poukázal na to, že bola po úraze dlhodobo liečená, absolvovala opakované liečebné pobyty a bola izolovaná od okolia a jej spoločníkom bol najmä psík, čo podľa neho aj ovplyvnilo osobnosť navrhovateľky (prestala dôverovať ľuďom), jej rozhodnutie o študijnom smere a voľbe povolania (veterinárne lekárstvo), ako aj možnosť vážneho partnerského vzťahu (má traumu jazvu niekomu ukázať, hanbí sa). Ako vysokoškolská študentka na Univerzite veterinárneho lekárstva v Košiciach (od r.2009), je odkázaná sama na seba, má výborné študijné výsledky a venuje sa najmä štúdiu, z pohľadu rodiča je bezproblémovým dieťaťom. Uviedol, že navrhovateľke bolo pred začatím predmetného súdneho konania vyplatené už nejaké odškodnenie, zrejme z titulu poistného.

Z potvrdenia Okresného úradu v Poltári zo dňa 06.02.2003 vyplynulo, že navrhovateľke na základe predchádzajúcej žaloby (konanie pred OS Lučenec, sp.zn. 9C 46/00 o odškodnenie úrazu vo výške 881.000,- Sk voči OÚ Poltár), bolo vyplatených na základe znaleckých posudkov (MUDr. Machan, MUDr. Babík, MUDr. Mičko) odškodnenie v rozsahu základného počtu bodov, spolu v sume 24.600,- Sk/816,57 €, a to : bolestné zvýšené o polovicu v sume 8.100,- Sk/268,87 € (270 b x 30,- Sk) a SSU v sume 16.500,- Sk/547,71 € (550 b x 30,- Sk). Zvýšenie odškodnenia v žalovanom rozsahu, OÚ v Poltári namietal, dôvodiac prípadnou spoluúčasťou v tom čase mal. navrhovateľky a poukazom na prechod kompetencií a pôsobností po 01.04.2002 na obce a VÚC.

Právny zástupca navrhovateľky ohľadom uplatneného nároku (zvýšenie SSU), poukazoval v rámci celého konania na skutočnosť, že navrhovateľka utrpela veľmi bolestivý úraz v detskom veku, v dôsledku čoho bola liečba komplikovanejšia, bolestivejšia ako u dospelaj osoby, tiež že úraz okrem zdravotných následkov spôsobil aj následky estetické (zohyzdenie dolnej končatiny), čo je v prípade, že sa jedná o osobu ženského pohlavia v zmysle ustálenej judikatúry, samo o sebe dôvodom pre zvýšenie základného

odškodnenia SSÚ, a skutočnosť, že sa dokázala vysporiadať s následkami úrazu tak, že študuje na vysokej škole, má priateľov, žije viac-menej bežný študentský život, uvedené následky neznižuje, ale je dané jej silnými osobnosťmi predpokladmi a dobrým rodinným zázemím.

Právny zástupca odporcu k spornému nároku uviedol, že žalobu žiadal od počiatku zamietnuť ako nedôvodnú v celom rozsahu uplatňovaného zvýšenia odškodnenia, tzn. dvojnásobného zvýšenia bolestného a SSU podľa § 6 ods. 2, ako aj mimoriadneho zvýšenia § 7 ods. 3 vyhl., pričom v prípade zostávajúceho predmetu sporu - náhrady škody za sťaženie spoločenského uplatnenia, poukazujúc na výsledky dokazovania, nie súd v prípade navrhovateľky dané dôvody nielen na mimoriadne zvýšenie podľa § 7 ods. 3 cit. vyhlášky, ale ani jeho zvýšenia na dvojnásobok základného bodového hodnotenia podľa § 6 ods. 2. Poukazyval na to, že sama navrhovateľka vo výpovedi pred súdom uvádzala, že nie je obmedzená vo svojom uplatnení ani v rámci voľby študijného smeru (povolania), nakoľko už v detstve mala sen byť veterinárnou lekárkou a tento sa jej naplnil a jej život v detstve a dospievaní sa nelíšil v podstate od života iných detí. Uviedol, že navrhovateľka ničím nepreukázala, že v jej prípade nastali dôvody pre navrhované zvýšenie odškodnenia SSU, i keď pri základnom bodovom hodnotení znalec MUDr. Mičko v rámci posudku z 08.11.1998 odporučil zvýšiť ohodnotenie SSU na 1100 bodov z dôvodov, že ide o dieťa ženského pohlavia a jazvy môžu obmedziť aj voľbu povolania, avšak v čase vypracovania posudku znalec nemohol jednoznačne posúdiť, či uvedené obmedzenia nastanú alebo nie a v akom rozsahu. Podľa právneho zástupcu odporcu práve uplynutím času sa ukázalo, že dôvody na zvýšenie odškodnenia u navrhovateľky nenastali. Čo sa týka duševných útrap navrhovateľky následkom úrazu, uviedol, že PhDr. Katarína Haidová v svojom znaleckom posudku popísané psychické následky už zohľadnila počtom 1000 bodov. Napokon právny zástupca odporcu žiadal pri rozhodovaní prihliadať na už vyplatenú časť nároku za SSU v sume 16.500,- Sk.

Podľa § 193 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce, zamestnancovi, ktorý utrpel pracovný úraz alebo u ktorého sa zistila choroba z povolania, je zamestnávateľ povinný v rozsahu, v ktorom za škodu zodpovedá, poskytnúť náhradu za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia.

V zmysle ustálenej judikatúry (R 111/1967), sa za pracovný úraz považuje aj úraz, ktorý utrpí školák pri plnení príkazu daného učiteľom a súvisiaceho s vyučovaním a výchovou v škole.

Bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia (SSU) nastali u navrhovateľky dôsledkom úrazu, ktorý sa stal v roku 1998, pred účinnosťou zákona č. 437/2004 Z.z., pričom v zmysle prechodného ustanovenia § 11 ods. 1, 2 zák. č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia (úč. od 01.08.2004), na bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia v dôsledku úrazu a iného poškodenia na zdraví, ktoré bolo spôsobené pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, sa vzťahujú doterajšie predpisy.

Náhrada za bolesť a SSU sú dve relatívne samostatné zložky náhrady škody na zdraví, ktoré zákon pojmovovo nevymedzuje a otázku rozsahu a predpokladov ich vzniku do účinnosti cit. zák. č. 437/2004, podrobne upravovala vyhláška č. 32/1965 Zb. o odškodňovaní bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia v znení neskorších predpisov.

Podľa § 4 ods. 1 vyhlášky č. 32/1965 Zb. o odškodňovaní bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia v znení v znení vyhl. č. 47/1995 Zb., platnom a účinnom od 01.04.1995 (ďalej len „vyhl. č. 32/1965 Zb.“), sťaženie spoločenského uplatnenia sa odškodňuje, ak poškodenie na zdraví má preukázateľne nepriaznivé dôsledky pre životné úkony poškodeného, pre uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo pre plnenie jeho spoločenských úloh (ďalej len "následky"). Odškodnenie za sťaženie spoločenského uplatnenia musí byť primerané povahe následkov a ich predpokladanému vývoju, a to v rozsahu, v akom sú obmedzené možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a spoločnosti.

Podľa § 4 ods. 2 vyhlášky č. 32/1965 Zb. Odškodnenie za sťaženie spoločenského uplatnenia nepatrí: a) za poškodenie prechodného rázu, ktoré vedie len k dočasnému sťaženiu spoločenského uplatnenia; za také poškodenie sa považuje i nepriaznivý zdravotný stav, so zlepšením ktorého možno podľa poznatkov lekárskej vedy počítať v čase kratšom ako rok, b) za menšie jazvy, drobné kozmetické vady a chorobné zmeny ľahšieho rázu, ktoré nemôžu viesť k výraznejšiemu obmedzeniu spoločenského uplatnenia. Podľa § 5 ods. 1 vyhlášky č. 32/1965 Zb., pri hodnotení následkov, ktoré nie sú v sadzbách uvedené, použije sa sadzba za následky, s ktorými ich možno najskôr porovnávať podľa ich povahy a rozsahu.

Podľa § 5 ods. 2 vyhlášky č. 32/1965 Zb., ak spoločenské uplatnenie občana bolo už obmedzené predchádzajúcimi zmenami zdravotného stavu, hodnotia sa iba následky, ktoré vznikli v dôsledku posudzovaného poškodenia na zdraví, prípadne viedli k podstatnému zhoršeniu predchádzajúcich zmien zdravotného stavu. Ak bol poškodený pre skoršie sťaženie spoločenského uplatnenia už odškodnený a ak sa odškodňuje nastavšie zhoršenie pôvodného poškodenia na zdraví, ktoré sa nepredpokladalo pri pôvodnom hodnotení, odpočíta sa mu zo sumy, ktorá by zodpovedala jeho terajšiemu stavu (§ 6 ods. 2), suma pôvodne z tohto dôvodu priznaná.

Podľa § 6 ods. 1 vyhlášky č. 32/1965 Zb., pri odškodňovaní sťaženia spoločenského uplatnenia sa vychádza zo základného počtu bodov, ktorým bolo toto sťaženie ohodnotené v lekárskom posudku.

Podľa § 6 ods. 2 vyhlášky č. 32/1965 Zb., suma zodpovedajúca základnému počtu bodov zistenému lekárom sa primerane zvýši až na dvojnásobok podľa predpokladov, ktoré poškodený vo veku, v ktorom bol poškodený na zdraví, mal pre uplatnenie v živote a v spoločnosti a ktoré sú v dôsledku poškodenia obmedzené alebo stratené. Týmito predpokladmi sa rozumie najmä možnosť uplatniť sa v rodinnom, politickom, kultúrnom a športovom živote a možnosť voľby povolania a ďalšieho sebavzdelávania; pritom sa prihliada na to, či ide o muža alebo ženu a pri odstrániteľnosti trvalých následkov aj na upozornenie lekára podľa § 10.

V zmysle Zásad pre hodnotenie odškodnenia sťaženia spoločenského uplatnenia uvedených v časti A. Prílohy vyhlášky č. 32/1965 Zb., v posudku lekár okrem iného uvedie dôvody vykonaného zvýšenia alebo zníženia počtu bodov, pričom súčasťou lekárskeho posúdenia nie je určovanie zvýšenia odškodnenia SSU podľa § 6 ods. 2 vyhlášky (čl. III. bod 14). Pokiaľ je sadzba ustanovená v rozmedzí, prihliadne lekár na závažnosť a na predpokladaný vývoj a priebeh vzniknutých zmien. Ak možno očakávať priaznivý vývoj (či už čo do intenzity alebo trvania následkov), hodnotí sťaženie spoločenského uplatnenia pri dolnej hranici bodového rozmedzia (čl. II. bod 11).

V danom prípade súd rozhodoval o nároku navrhovateľky na odškodnenie sťaženia spoločenského uplatnenia podľa § 6 ods. 2 vyhlášky č. 32/1965 Zb., z titulu úrazu, ktorý utrpela ako maloletá, žiačka základnej školy dňa 01.04.1998, v rozsahu základného bodového ohodnotenia - 2100 bodov, po zrušení rozhodnutia prvostupňového súdu rozhodnutím Krajského súdu zo dňa 03.11.2014, ktorého právnym názorom vyjadrení v odôvodnení je prvostupňový súd viazaný, keď už v predchádzajúcom konaní súd vo veci právoplatne zamietol uplatnený nárok na mimoriadne zvýšenie náhrady za bolesť nad rámec 10násobku základného bodového ohodnotenia a v celom rozsahu nárok na mimoriadne zvýšenie za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa § 7 ods. 3 vyhlášky č. 32/1965 Zb..

Ako bolo uvedené, právnym základom pre posúdenie sporného nároku je ustanovenie § 190 ods. 1, § 193 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce (zák. č. 65/1965 Zb. v znení platnom a účinnom v čase úrazu) v spojení s 39 ods. 2 vykonávacieho vládneho nariadenia SR č. 223/1998 Zb. a v nadväznosti na zásady uvedené v ustanoveniach § 4, § 5, § 6 diferencovane podľa ods. 1 a 2 a § 7 ods. 1, 2 vyhlášky č. 32/1965 Zb. o odškodňovaní bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia v znení vyhl. č. 47/1995 Zb., účinnom od 01.04.1995 (§ 11 ods. 1 zák. č. 437/2004 Z.z.).

V zmysle citovaných zákonných ustanovení sa pri škode na zdraví sa jednorazovo odškodňujú bolesti poškodeného a sťaženie jeho spoločenského uplatnenia a vo výnimočných prípadoch hodných mimoriadneho zreteľa môže súd odškodnenie primerane zvýšiť a to i nad zákonom ustanovené najvyššie výmery odškodnenia (§ 7 ods. 3 vyhl. č. 32/1965 Zb. v znení neskorších predpisov).

Vyhláška č. 32/1965 Zb. zvlášť upravuje podmienky, za ktorých sa poskytuje odškodnenie diferencovane podľa zásad hodnotenia osobitne bolesti a osobitne SSU a podľa sadziieb uvedených v sadzobníku jej Prílohy. Priznanie nároku na náhradu za bolesť nie je podmienené priznaním nároku na sťaženie spoločenského uplatnenia a naopak.

Platí, že odškodnenie za bolesť patrí za vytrpenú bolesť, nie za bolesť budúcu (následnú), ktorá sa odškodňuje v rámci nároku na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia.

Ak bola poškodenému poskytnutá ako odškodnenie peňažná suma z dôvodu bolestného, a dodatočne budú splnené podmienky pre priznanie nároku na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia (alebo naopak), nie je vylúčené priznanie tohto ďalšieho nároku.

Nakoľko zákon výslovne nevymedzuje pojem sťaženia spoločenského uplatnenia a toto sa posudzuje z lekárskeho hľadiska, zákonom stanoveným postupom pre posúdenie zdravotného poškodenia, jeho ohodnotenia a pre vydávanie samotného posudku ošetrojúcim lekárom, resp. oddelením (klinikou). Sťaženie spoločenského uplatnenia sa odškodňuje vtedy, ak má ujmu na zdraví preukázateľne trvalé dôsledky na životné úkony poškodeného, na uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb, na výkon alebo voľbu povolania, resp. možnosti ďalšieho sebazvedávania a je vylúčená alebo obmedzená účasť poškodeného na plnohodnotnom osobnom a rodinnom, spoločenskom, kultúrnom, športovom príp. politickom živote. Odškodnenie za sťaženie spoločenského uplatnenia musí byť primerané povahe následkov a ich predpokladanému vývoju, a to v rozsahu, v akom sú obmedzené možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a v spoločnosti v porovnaní s individuálnymi predpokladmi poškodeného na jeho uplatnenie pre úrazom.

Vyhláška č. 32/1965 Zb. upravovala dva prípady, v ktorých možno odškodnenie sťaženia spoločenského uplatnenia určené základným počtom bodov primerane zvýšiť.

Prvý prípad je upravený v § 6 ods. 2 cit. vyhlášky, podľa ktorého suma zodpovedajúca základnému bodovému ohodnoteniu podľa zistenia lekára sa primerane zvýši až na dvojnásobok podľa predpokladov, ktoré poškodený vo veku, keď ku poškodeniu na zdraví došlo, mal pre uplatnenie sa v živote, v spoločnosti (rodinnom, profesionálnom, kultúrnom, športovom živote, realizácie v rámci záujmovej činnosti) a to v danom sociálnom prostredí a ktoré následkom utrpeného úrazu (poškodenia zdravia) sú obmedzené, príp. ich úplne stratil, so zreteľom najmä na charakter a rozsah samotného poškodenia zdravia, komplikovanosť liečby, možnosti zlepšenia zdravotného stavu poškodeného a uvedeného vplyvu jeho následkov na ďalší život a uplatnenie sa poškodeného, v porovnaní so stavom pred úrazom.

Druhý prípad zvýšenia odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia, tj. sumy zodpovedajúcej základnému počtu bodov, zistenému lekárom upravuje § 7 ods. 3 cit. vyhlášky, podľa ktorého v celkom výnimočných prípadoch, hodných osobitného zreteľa, môže súd odškodnenie primerane zvýšiť, a to i nad rámec maximálnej výšky odškodnenia stanoveného cit. vyhláškou (§ 6 ods. 2 v nadväznosti na § 7 ods. 1 a 2). Ide o prípady osobitne mučivých stavov, ktoré nie je možné vyjadriť podľa zákonných limitov, pri ktorých zvýšenie odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa § 6 ods. 2 nepostačuje, nakoľko preukázateľne nepriaznivé dôsledky poškodenia zdravia pre bežné životné úkony poškodeného, pre uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb za predpokladu, že nemožno očakávať priaznivý vývoj a výraznejšie zlepšenie zdravotného stavu, majú podstatne závažnejší dopad na kvalitu života a uplatnenia poškodeného a vyžadujú osobitné posúdenie závažnosti konkrétneho prípadu, nad rámec možností, ktoré zákonná norma môže vymedziť, konkrétne už v § 6 ods. 2.

Aplikácia ustanovenia § 6 ods. 2 alebo § 7 ods. 3 cit. vyhlášky, závisí predovšetkým od stupňa a rozsahu a intenzity obmedzenia alebo straty predpokladov pre uplatnenie poškodeného v živote v súvislosti s utrpeným úrazom, ktoré sú individualizované konkrétnym prípadom poškodeného, pričom až komplexným posúdením všetkých dôležitých faktorov, nielen z odborného lekárskeho hľadiska, ale aj konkrétnych predpokladov poškodeného, ktoré mal pre životné a spoločenské uplatnenie pred vzniknutou ujmu na zdraví a so zreteľom na možnosti zlepšenia zdravotného stavu poškodeného, súd ustáli, či sa jedná o prípad hodný osobitného zreteľa alebo taký, ktorý možno subsumovať pod vymedzenie predpokladov pre primerané zvýšenie podľa § 6 ods. 2 cit. vyhlášky. Práve preto rozhodnutie o priznaní mimoriadneho zvýšenia odškodnenia (§ 7 ods. 3) zveril zákonodarca výlučne súdu.

Obdobne v rámci predmetného konania odvolací súd k tejto otázke vyslovil právny názor (Uznesenie z 25.08.2011 č. k. 6Co/203/2010- 305), v ktorom uviedol: „Z § 6 ods. 1,2 s § 7 ods. 1 , 2, 3 vyhl. č. 32/1965 Zb. vyplýva, že odškodnenie sťaženia spoločenského uplatnenia vo svojej podstate už v základnej výmere bodového ohodnotenia predstavuje náhradu za preukázateľne nepriaznivé dôsledky na životné úkony poškodeného a na uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb. Priznanie takéhoto odškodnenia samotného teda predpokladá, že poškodený je vplyvom následkov utrpeného zranenia obmedzený vo svojich možnostiach; napr. voľby povolania, spôsobov osobného uplatnenia v rodinnom živote a vo voľnom čase (rôzne záľuby), v možnostiach zúčastniť sa kultúrnej a

športovej činnosti. Zvýšenie bodového ohodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia podľa (§ 6 ods. 2 vyhl. č. 32/1965 Zb. predpokladá existenciu ďalších skutočností umožňujúcich záver, že obmedzenie poškodeného nemožno vyjadriť len základným bodovým ohodnotením podľa § 6 ods. 1 vyhl. č. 32/1965 Zb. Zvýšenie bodového ohodnotenia podľa tohto ustanovenia predpokladá, že ohodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia podľa § 6 ods. 1 plne nevyjadruje dôsledky zhoršeného zdravotného stavu na životné úkony poškodeného, lebo škoda na zdraví viedla k ťažkým následkom, ktoré podstatne obmedzujú, menia alebo znemožňujú ďalšie uplatnenie v živote a to s ohľadom na vek poškodeného a jeho predpokladané uplatnenie v živote....". V danom konaní už bolo právoplatne rozhodnuté, že u navrhovateľky neboli preukázané podmienky pre mimoriadne zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v zmysle § 7 ods. 3 vyhl. č. 32/1965 Zb., nakoľko nejde o prípad hodný osobitného zreteľa v zmysle uvedených záverov.

V danom prípade súd vychádzal z doteraz vykonaného dokazovania, posudkov znalcov a ich výpovedí, ako aj výpovede navrhovateľky a svedka, predložených listín a s prihliadnutím aj na závery vyjadrené v rozhodnutiach odvolacieho súdu dospel k záveru, že v danom prípade, patrí navrhovateľke odškodnenie SSU následkom utrpeného úrazu v rozsahu dvojnásobného zvýšenia základného bodového ohodnotenia stanoveného znalcami (spolu 2100 bodov). MUDr. Igor Mičko (posudok z 08.11.1998) ohodnotil poranenia navrhovateľky (rozsiahle plošné jazvy a keloidnú jazvu po popálení) následkom uvedeného úrazu počtom 1100 bodov. Sám znalec zvýšil maximálne stanovený počet bodov pri oboch hodnotených následkoch - položkách (430b. 431c.), pri ktorých vychádzal z ich horných sadzieb stanovených pre tieto položky a pri ich zvýšení zohľadnil, že ide o dieťa ženského pohlavia a tiež, že jazvy môžu obmedziť voľbu povolania. PhDr. Katarína Haidová (posudok z 22.04.2003) hodnotila následky v rovine vážnych duševných porúch dôsledkom úrazu a vzniknuté pôsobením otrasných zážitkov alebo iných nepriamych psychologických činiteľov a tiesnivých situácií, celkovým počtom 1000 bodov, pričom pri oboch hodnotených položkách (252, 253), stanovila nižší počet bodov ako pripúšťa vyhláška a to z dôvodu, že následky úrazu spôsobili iba čiastočné zmeny duševného života navrhovateľky, nelimitovali všetky oblasti života.

Samotná skutočnosť, že znalci nehodnotili konkrétne následky poškodenia zdravia v dôsledku úrazu maximálnym počtom bodov stanovených vyhláškou, neznamená automaticky, že základné bodové hodnotenie bolestného a SSU nemožno zvýšiť podľa § 6 ods. 2. príp. § 7 ods. 3 vyhlášky. Počet bodov (hodnotených následkov) vyjadruje rozsah, charakter, príp. dôsledky poškodenia zdravia výlučne z odborného, lekárskeho hľadiska, ale nezohľadňuje konkrétne spomínané okolnosti spočívajúce v osobe poškodeného a jeho predpokladoch (schopnostiach) a možnostiach, ktoré mal pred úrazom, príp. ktoré preukázateľne iba dôsledkom utrpeného úrazu stratil, resp. došlo k ich obmedzeniu.

Práve tieto okolnosti skúma a hodnotí súd v rámci predmetného konania, pričom v danom prípade súd prihliadol najmä vek poškodenej, keď úraz - rozsiahle popáleniny dolných končatín II. a III. stupňa, utrpela navrhovateľka ako maloletá, žiačka 3. triedy základnej školy a jeho dôsledky sa u nej prejavili výrazným znížením kvality jej života už v detskom veku, ktorý je vo svojej podstate charakterizovaný určitou mierou bezstarostnosti a spontánnosti a v dôsledku utrpeného úrazu takýto charakter v prípade navrhovateľky, bezpochyby toto obdobie jej života stratilo a to nielen tým, že musela znášať dlhodobú a bolestivú liečbu (čo bolo predmetom odškodnenia v rámci bolestného), ale táto liečba obmedzovala navrhovateľku v rôznych aktivitách (napr. športových, okrem plávania všetkých, ktorým sa do tej doby venovala), spojených práve s obdobím detstva a neskôr aj dospievania, pričom tieto obmedzenia pretrvávali v zásade až do dospelosti. Faktor akým je „detský vek“ zákonodarca v rámci úpravy zásad odškodnenia nezohľadnil a je úlohou súdu, aby na túto skutočnosť v danom prípade prihliadal. Je pravdou, že pri hodnotení následkov úrazu vo sfére duševných porúch, znalkyňa z odboru klinickej psychológie PhDr. Haidová, zohľadnila tieto s ohľadom na detský vek poškodenej, okrem iného, že ako maloletej jej následky úrazu ovplyvnili a zmenili dovtedajší duševný život, rozvinuli komplexy menej cennosti, neistoty v spoločenskom živote, obmedzila s jej spontaneita, objavila sa nedôvera v ľuďoch, v medziľudských vzťahoch sa stala nedôverčivou, plachou....avšak, hodnotenie znalkyne nemohlo obsiahnuť všetky, najmä budúce obmedzenia, ktoré však v svojom posudku konštatovala a to: ďalšie hospitalizácie v budúcnosti v súvislosti s kozmetickou korekciou jaziev, perspektíva zmien v prežívaní telesného handicapu v súvislosti s partnerským vzťahom (v čase úrazu, resp. hodnotenia SSU navrhovateľka bola dieťa a o partnerskom vzťahu neuvažovala) s tým, že dospelosť môže priniesť iné obmedzenia... Je nesporné, že zo zistených okolností výsluchom navrhovateľky a jej otca, ako aj uvedených záverov znalkyne, následky úrazu, ktoré navrhovateľka utrpela v oblasti duševného zdravia už v detskom veku, výrazne ovplyvnili jej celkovú, ešte len sa formujúcu osobnosť. Osobitne súd zohľadnil z hľadiska SSU

navrhovateľky aj špecifický prístup okolia (v škole, v rámci trestného konania), ktoré zaujímalo vo vzťahu k navrhovateľke ako maloletému dieťaťu a aj jej rodičom, odsudzujúci postoj, negatívne reakcie (vo vzťahu k navrhovateľke, že si s ďalšími deťmi úraz zavinili v podstate sami; vo vzťahu k rodičom, že voči učiteľke podali trestné oznámenie a sa domáhajú náhrady škody), zľahčujúci, bagatelizujúci následky jej zranení, čo jednoznačne preukazuje obsah výpovedí, písomných podaní dotknutej učiteľky z pripojeného trestného spisu OS Lučenec, sp. zn. 2T 35/00. Uvedený prístup vo vzťahu k v tom čase maloletej navrhovateľke bezpochyby sťažoval jej vnímanie následkov úrazu a vyrovnanie sa s nimi, obmedzovalo jej ďalšie uplatnenie v danom sociálnom prostredí. Súd nesúhlasí s názorom odporcu, že navrhovateľka v nebola obmedzená vo svojom uplatnení ani v rámci voľby študijného smeru (povolania), nakoľko už v detstve mala sen byť veterinárnou lekárkou a tento sa jej naplnil a jej život v detstve a dospievaní sa nelíšil v podstate od života iných detí a všetky významné dôvody pre odškodnenie, boli v jej prípade zohľadnené už v rámci základného bodového hodnotenia a žiadne dôvody pre jeho dvojnásobné príp. mimoriadne zvýšenie preukázané neboli. Podľa názoru súdu nebolo preukázané, že v čase úrazu navrhovateľka riešila voľbu svojho povolania, resp. uvádzala, že mala sen študovať medicínu alebo byť vojačkou, avšak nie je vylúčené, že práve úraz významnou mierou ovplyvnil voľbu študijného smeru, resp. povolania. V tejto súvislosti súd uvádza, že v konaní ani nebolo možné hodnotiť akou mierou a či vôbec úraz či už vylúčil alebo obmedzil navrhovateľku v možnosti študovať (pracovať) v pôvodne zvolenom smere (na ktorý mala predpoklady, talent, resp. ku ktorému jednoznačne prejavovala sklony a záujem) a to práve s ohľadom na detský vek, v ktorom úraz utrpela a prejavili sa jeho následky, kedy nie je táto otázka ešte jednoznačne definovaná a ustálená. Preto súd nezohľadňoval obmedzenie v oblasti voľby štúdia, povolania. Zároveň nie je relevantné tvrdenie, že z hľadiska predpokladov zvýšenia odškodnenia, sa navrhovateľka dokázala s danou situáciou do veľkej miery dostatočne dobre sama vyrovnáť, pretože súd zohľadňuje práve tie okolnosti a následky, ktoré spoločenské uplatnenie navrhovateľky sťažili a nie tie ktoré sa neprejavili, resp. s ktorými sa navrhovateľka vyrovnala.

Súd tiež pri svojom rozhodovaní zohľadnil, že úraz zanechal na tele navrhovateľky výrazné estetické následky - veľká jazva pokrývajúca takmer celé pravé stehno až k intímnym oblastiam, ktoré výraznou mierou determinovali prirodzený, spontánny prejav navrhovateľky, ktorý bol pre ňu charakteristický a vyplýval z jej osobnosti v období pred úrazom (...v rámci výsluchov v trestnom konaní bola hodnotená, spolužiakmi, učiteľkou ako „dobrá žiačka, neposedné dieťa, spurná, tvrdohlavá, má snahu vynikať, aj keď na to nemá schopnosti, aktívna, chce byť stredobodom pozornosti...).

I keď obmedzenie v uplatnení sa v spoločnosti, v živote (SSU) predpokladá už samotné základné bodové hodnotenie následkov úrazu, súd zohľadnil všetky uvedené osobitosti daného prípadu a v zmysle plnej a spravodlivej nápravy zvýšil odškodnenie navrhovateľky z titulu SSU na 2-násobok základného bodového ohodnotenia SSU podľa § 6 ods. 2 vyhlášky č. 32/1965 Zb., tzn. 2 x 2100 bodov, čo v peňažnom vyjadrení po zohľadnení už vyplatenej čiastky tak ako bolo uvedené a preukázané v konaní v tom čase vo výške 16.500,- Sk/ 547,71 € (za 550 bodov), predstavuje po prerátaní konverzným kurzom, sumu 3.634,73 eur (2100 b. x 30,- Sk x 2 = 126.000,- Sk/4.182,44 € - 16.500,- Sk/547,71 €). Súd má za to, že priznaná suma je primeraná a zodpovedá závažnosti predmetného prípadu, berúc do úvahy vyššie uvedené zistenia a závery odvolacích súdov, ktoré boli v tomto konaní už vydané, v intenciách ktorých súd postupoval.

Súd pri vyhlásení rozsudku nerozhodol o časti uplatneného nároku (sume 16.500,- Sk/547,71 €), ktorú z dôvodu, že už bola vyplatená, navrhovateľke nepriznal, súd podľa § 166 ods. 1, 2 v spojení s § 115a O.s.p., a preto doplnujúcim rozsudkom vyhláseným bez nariadenia pojednávania dňa 18.02.2016, v tejto časti (zostávajúcej) návrh zamietol.

Podľa § 151 ods. 1 O.s.p., o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia.

Podľa § 151 ods. 2 O.s.p., ak účastník v lehote podľa odseku 1 trovy nevyčísli, súd mu prizná náhradu trov konania vyplývajúcich zo spisu ku dňu vyhlásenia rozhodnutia s výnimkou trov právneho zastúpenia; ak takému účastníkovi okrem trov právneho zastúpenia iné trovy zo spisu nevyplývajú, súd mu náhradu trov konania neprizná a v takom prípade súd nie je viazaný rozhodnutím o prisúdení náhrady trov konania tomuto účastníkovi v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 151 ods. 3 O.s.p., v zložitých prípadoch, najmä z dôvodu väčšieho počtu účastníkov konania alebo väčšieho počtu nárokov uplatňovaných v konaní súd môže rozhodnúť, že o trovách konania

rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej; ustanovenie § 166 sa nepoužije. Ustanovenia odsekov 1 a 2 platia primerane s tým, že lehota troch pracovných dní plynie od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Nakoľko v danom prípade ide o zložitú vec, súd o trovách konania rozhodne v zmysle § 151 ods. 3 O.s.p. samostatným uznesením do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej; ustanovenie § 166 <aspi://module='ASPI'&link='99/1963%20Zb.%2523166'&ucin-k-dni='31.12.2499'> sa nepoužije a s tým, že odsekov 1 <aspi://module='ASPI'&link='99/1963%20Zb.%2523151'&ucin-k-dni='31.12.2499'> a <aspi://module='ASPI'&link='99/1963%20Zb.%2523151'&ucin-k-dni='31.12.2499'> platia primerane s tým, že lehota troch pracovných dní plynie od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie a to do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Okresný súd Bratislava III v 4 vyhotoveniach, o ktorom rozhodne Krajský súd v Bratislave.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha /§205 ods. 1 O.s.p./

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.